

Seat No. : _____

NJ-103

November-2013

B.A. Sem.-V (CBCS)

CC-301 : Geography

(Economics Geography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને સરખા ગુણ ધરાવે છે.

Instructions : All questions are compulsory and carry equal marks.

(2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

Draw neat diagram wherever those are necessary.

(3) પરીક્ષાર્થીઓ કેવળ રાજકીય અને વહીવટી સીમાઓ દર્શાવતા દેશોની કોતરેલી નકશા-કૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

Candidates are allowed to use the map-stencils of the countries showing political and administrative boundaries only.

1. આર્થિક ભૂગોળની વ્યાખ્યા સમજાવી, તેનો વિષય-વ્યાપ સમજાવો. 14
Define Economic Geography and explain its scope.

અથવા/OR

(A) આર્થિક ભૂગોળના સાંપ્રત વલણોની ચર્ચા કરો. 7

Discuss the trends in the development of Economic Geography.

(B) આર્થિક ભૂગોળના અર્થશાસ્ત્ર સાથેના સંબંધો ચર્ચો. 7

Explain the relation of Economic Geography with Economics.

2. વિશ્વમાં મત્સ્ય પ્રવૃત્તિનો વિષય જણાવી, તેની સમસ્યાઓનું વર્ણન કરો. 14
State the development of world fishing activity and explain its problems.

અથવા/OR

(A) સઘન સ્વાવલંબી ખેતીની લાક્ષણિકતાઓ વિગતવાર વર્ણવો અને વિશ્વમાં તેનું વિતરણ આપો. 7

Describe in detail the characteristics of intensive farming and mention its distribution in world.

(B) ઉદાહરણ સહિત આર્થિક પ્રવૃત્તિની પર્યાવરણ પર અસરો જણાવો. 7

Explain the impact of Economic activity on environment with suitable examples.

3. આર્થિક પ્રવૃત્તિમાં માનવશ્રમનું મહત્વ સમજાવો અને શ્રમિકના વર્ગીકરણ વિશે માહિતી આપો. **14**
Discuss the importance of labour in economic activity and mention the classification of labour.

અથવા/OR

- (A) વસ્તી વિતરણ પર અસર કરતાં ભૌગોલિક પરિબલો ચર્ચો. **7**
Discuss the geographical factors affecting the distribution of population with examples.
- (B) મૂડીનું ઉત્પાદનના પરિબલ તરીકે મહત્વ ચર્ચો. **7**
Discuss the importance of capital as a factor of production.

4. રેલમાર્ગનું આર્થિક મહત્વ સમજાવો અને દુનિયામાં તેના વિતરણની ચર્ચા કરો. **14**
Explain the economical importance of Railways and discuss its distribution in world.

અથવા/OR

- (A) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર **7**
International Trade
- (B) વ્યાપારની સમતુલા **7**
Balance of Trade

5. (A) નીચેના વિધાન ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો : **7**

State whether the following statements are True or False :

- (1) આર્થિક ભૂગોળના અભ્યાસના મુખ્ય વિષયોમાં માનવી તથા એના ઉત્પાદન, ઉપભોગ અને વિતરણ સંબંધી પ્રવૃત્તિઓ છે.

The study of Economic Geography includes man and his related activities such as production, consumption and distribution.

- (2) પરિવહન ચતુર્થક પ્રવૃત્તિ છે.

Transportation is a quaternary activity.

- (3) મજૂર એટલે વિશિષ્ટ ઉત્પાદન માટે યાંત્રિક સાધનની મદદથી કે તેના વિના થતાં માનવબળનો ઉપયોગ.

Labour means the use of manual force for production with the help of technical tools or without it.

- (4) ભૂગોળવેત્તાઓ મૂડીને સંપૂર્ણ કુદરતી પરિસ્થિતિ તરીકે મૂલવે છે.

Geographers evaluate capital as an entire natural resource.

- (5) પ્રાથમિક પ્રવૃત્તિની પર્યાવરણ પર કોઈ વિપરીત અસર થતી નથી.

There is no adverse effect of primary activity on environment.

- (6) સંપત્તિના પિરામિડમાં ટોચ પર ઉચ્ચકક્ષાની ખનીજ હોય છે.

Higher level minerals are placed at the top of the pyramid of resource.

- (7) જર્મન લોકો ખાણ પ્રવૃત્તિને લૂંટારૂ અર્થતંત્ર તરીકે ઓળખાવે છે.

The Germans identify mining activity as the robbers economy.

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

Fill in the blanks :

- (1) વિશ્વના _____ ટકા લોકો પ્રાથમિક પ્રવૃત્તિરૂપ ખેતી પ્રવૃત્તિ કરે છે.
_____ percent the World Population's Primary activity is agriculture.
- (2) વિશ્વમાં મત્સ્ય પ્રવૃત્તિના વિકાસ માટે ખંડીય છાજલીનો ભાગ _____ ટકા છે.
_____ percent of the continental shelf area of the world supports the development of fishing activity.
- (3) ટુન્ડ્રા પ્રદેશના સેમોઈડ્ઝ લોકો _____ પ્રાણીને કામધેનુ ગણે છે.
The Semoidz people of Tundra region consider _____ as their "Kamdhenu".
- (4) વિશ્વમાં સૌથી સસ્તો પરિવહન માર્ગ _____ છે.
The most economical means of transportation in the world is _____.
- (5) બીજા દેશોમાંથી જરૂરી ચીજવસ્તુઓ કે ઉત્પાદનની ખરીદીને _____ કહે છે.
The purchase of essential commodities from other countries is called _____.
- (6) દુનિયાની દસ ટકા ભૂમિ પર દુનિયાની _____ ટકા વસ્તી વસવાટ કરે છે.
_____ of the total population of the world is settled on ten percent of the land surface.
- (7) વિનિર્માણ પ્રવૃત્તિને _____ પ્રવૃત્તિ કહે છે.
Manufacturing is a _____ activity.
